

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Clericvs Romanus Contra Nimium Rigorem Munitus Duplici Libro

Quorum Uno Veteris Ecclesiæ Severitatem, Altero Præsentis Ecclesiæ
Benignitatem

[Veteris Ecclesiæ Severitatem]

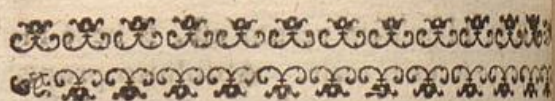
Francolini, Baldassare

Monachii, 1707

VD18 14592622-001

Calumnia XII. Confessariis fuit olim permissum, aut etiam injunctum, ut
pœnitentium peccata, ad eos in officio continendos, revelarent. Disp. XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41172

CALUMNIA XII.

*Confessariis fuit olim permiffum, et
etiam injunctum, ut pœnitentiarum
peccata ad eos in officio conti-
nendos, revelarent.*

DISPUTATIO XII.

I. *Doct. Rig.*

D sanè negare aucto-
nemo, qui veteris po-
nitentia disciplinam
non ignorat: ea enim
fuit hujusmodi.

Q-
suarum culparum dolore commotus, reco-
liari cum Deo, & Ecclesiâ cupiebat, Pœnitenti-
tarium Presbyterum publicæ pœnitentia pœ-
positum adibat, eique culpas delegebat suas.
verò, quæ audiebat, si graviora essent, adeo non
premebat silentio, ut statim perferret ad Episcopu-
pum, cujus erat ferre judicium, an Pœnitentia
deberet easdem suas culpas publicè confiteri
aut permittere, ut ab alio publicè recitarentur.
Ne autem credas, hæc à me sine auctore
Tapperum profero, qui art. 5. ubi agit de
jectione factâ ab Episcopis canonis antiquo, dicit

constituerunt Presbyterum poenitentiarium (de quo Socrates cap. 19. lib. 5.) hæc habet: *continebat autem hac Episcoporum adjectio, quod ad Episcopum referret hic Poenitentarius peccata audita, maxime enormia, quamvis SECRETA, & per eum publicè recitarentur in Ecclesia.* Profero Lindanum Panopliæ lib. 4. cap. 69. & Pameliæ in adnotationibus ad tractatum Sancti Cypriani de lapsis, & præsertim initio Adnotationum ad librum Tertulliani de poenitentia, ubi agens de prædictis Presbyteris poenitentarius dicit, tunc fuisse *minora peccata perpetrata, tum ob verecundiam, tum ob severitatem forum, qui iudices erant constituti: quippe qui peccata sibi privatim confessa, populo publicari fuerint soliti, & sic cogere ad poenitentiam publicam?* Ex quibus tria manifestò inferuntur 1. consuevisse Confessarios saltem post Notarum publicare peccata graviora, quæ per secretam Confessionem audierant. 2. Id factum non solum permittente Ecclesiâ, sed mandante, nam dicunt hanc fuisse adjectionem factam ab Episcopis canonis antiquo. 3. Id factum ad convincendos in officio fideles, qui ne publicam eam infamiam, seu notam incurrerent, à peccatis abstinere, adeoque valde fructuosam hanc praxim fuisse, ut expressè notat Sozomenus cap. 16. lib. 7. & satis indicat Socrates loco cit.

Hanc autem Praxim fuisse toti Ecclesiæ 3.
com-

communem, & non propriam solius Ecclesie Orientalis, colligitur ex prædictis duobus Scriptoribus, & præsertim ex Sozomeno, qui non videtur in Ecclesia Occidentali, in qua fuerit Novatianus, quorum ætate, & occasione ea invenitur, & ab Orientali etiam Ecclesia recepta.

4. Prædictus mos perferendi ad Episcopum peccata Pœnitentium confirmatur ex eo, quod ad Episcopum solum pertinebat ex jure ordinatio, non solum reconciliare Pœnitentem, ut constat ex multis decretis Conciliorum, sed etiam pœnitentiam imponere pro qualitate delicti: decernitur in Concilio Carthag. 3. can. 31. *Pœnitentibus secundum peccatorum differentiam Episcopi arbitrio pœnitentia tempora decernuntur.* Ergo debebat Episcopus certior fieri, & quidem in specie de commissis Pœnitentium delictis: non ab ipsis Pœnitentibus, cum non posset audire omnium confessiones, ergo Confessariis ipsorum.

5. Certè negari non potest, aliam fuisse olim de obligatione sacri Sigilli doctrinam, aut persuasionem apud Patres, quam modò sit apud Theologos. Nam docent modò Theologi omnes, frangi Sigillum, si Confessarius peccatum grave Pœnitentis prodatur, quamvis solum in genere, dicendo ipsum grave peccatum esse confessum. Id autem olim Confessarii impune, & sinè timore culpæ fecerunt, ut patet ex

Historia, quam refert Petrus Damiani Epist. 32. lib. 6. Ep. Narrat enim, quendam Monachum morti proximum, antequam Sanctum Viaticum, quod ei delatum jam fuerat, acciperet, sibi *ex fratribus applicuisse, ejusque in aures, confessorio quod, grave peccatum insusurraße.* Id autem sibi relatum ab ipso Confessario fuisse, ita dicit idem Petrus, ut clarè appareat, non consuevisse tunc tribui culpæ, quod eo modo proderent Confessarii Pœnitentium peccata, nihil enim dicit, quo Confessarii factum improbare se ullo modo ostendat, totusque est in eo Monacho, qui usque ad illud tempus distulerat confiteri, perstringendo; cum longè magis redarguendus esset Confessarius, si eo tempore requisset hæc, quæ modò viget, Peccatorum, quæ quis ex confitente audivit, alto silentio peccatorum severissima disciplina.

Idem Theologi modò docent, resignari **6.** Sacrum Sigillum, si Pœnitens cogatur facere pro occulto delicto publicam pœnitentiam, ex qua cognoscatur grave aliquod peccatum à Pœnitente fuisse commissum: perinde enim est, quod cogatur Pœnitens id revelare, ac quod ipse Confessarius revelet: eadem enim infamia resultat in Pœnitentem ex utroque casu, eademque sequitur confitendi difficultas. Nec facit, quod in primo casu Pœnitens voluntariè iubeatur id onus, dum voluntariè & liberè adimplet

T
eam

eam publicam pœnitentiam, nam etiam in alio tero casu voluntariè subiret illud onus, dum voluntariè & liberè confiteretur, sciens suum peccatum à Confessario revelandum. Quod autem, etiam pro delictis occultis, imponeretur publica pœnitentia, testantur innumeri Scriptores antiquitatis studiosi. Est igitur certum, Ecclesia veteri non fuisse sacramentum pœnitentiæ ita administratum, ut Pœnitentis confessio nullo modo proderetur: Hinc nullo vultu Concilio, nullo Pontificum antiquorum decreto, ante Innocentium III. cautum fuit, ne audita in confessione revelentur, nec ullum hac lege re veteres Patres verbum habent. Non igitur à nobis calumniosè dicitur, quod ipse tanquam calumniam initio recitasti.

7. D. D. Satis ex his intelligo, quid sentias de sacro sigillo, nempe ejus custodiendi legem non esse verè ab hujus sacramenti institutore Christo Domino profectam, sed ab Ecclesia per Innocentium III. in capite *omnis utriusque sexus* vel paulo antè, sancitam. Hæc autem ipsissima est Hæreticorum doctrina, qui iisdem argumentis, quibus tu moveris ad dicendum, legem Sacri Sigilli non esse Innocentio III. antiquioribus probare nituntur, non esse eodem antiquioris confessionem auricularem, vel ejus usurpationis præceptum. Nec sanè unum ab altero diffusiùs facile possit. Unde miror, prædicta argumenta

ate proponi, tanquam nihil dubites de veritate
sententiæ. Sed hæc est communis rigidiorum
Doctorum, Novatorumque persuasio, id so- 8.
lum ad Religionem à Christo institutam perti-
nere, quod in Veterum scriptis, monumentis-
que reperitur dilucidè, expressè, disertissimèque
traditum: perinde nulla sit in Ecclesia à Patri-
bus per filios moribus transmissa doctrina,
quam verbum traditum appellamus: nec Deus
Ecclesiæ suæ clavem scientiæ dederit, quâ sacras
scripturas, ipsorumque Veterum Patrum scri-
ptura, pro temporum opportunitate referaret, &
reconditos inde veritatum, legumque thesau-
ros depromeret. Latuit olim, diùque latuit
illos Hebræos sacre paginæ custodes, doctores-
que Mysterium Trinitatis, quamvis in ipsis
scripturis contentum; multa, quæ continen-
tur in Evangelio, latuere Christi discipulos ante
eandem Pentecostes, quo facti sunt Scripturarum
interpretes, & legis novæ Doctores. Incerta
sunt tot alia præteritis sæculis, quæ posteriori-
bus Conciliis definita, tanquam certissima cre-
dimus, & profitemur. Potuit ergo aliquid ad
Sacramenti institutionem verè pertinens diù
latere, quamvis in scripturis contentum, quod
postea fuit traditum, & explicatum. Hujus- 9.
modi tamen non est lex sacri Sigilli. Fuit illa
illis non ignota, & quâ decuit severitate,
custodita.

D. R. Cur ergo de illa tam altum, longumque silentium, nempe usque ad decimum tertium seculum?

D. D. Quia de ea agere non fuit opus, pote omnibus exploratâ, ab omnibus admittâ ex qua eâdem ratione, ut notat Cardinalis Lugo disp. 23. de pœnitentia sect. 1. num. Concilium Tridentinum, quamvis tam de Confessione, aliisque ad eam pertinentibus doceat, nihil circa sacrum Sigillum docet, definit: Nullus enim Hæreticus, qui confessionem admiserit, ipsum severissimè custodendum negavit.

10. Verùm nihil me cogit hoc tibi concedere, nempe nihil apud veteres Scriptores unde colligatur, consuevisse veteris Ecclesiæ sacerdotes religioso silentio suppressere, quod Confitentibus audivissent; imò non paucæ quæ falsum id esse demonstrant. Seligam illustriora. Refert Sozomenus eo cap. 16. 7. consuevisse Episcopos, post hæresim Nestorium eligere in Presbyterum Pœnitentiarum qui secreti esset apprimè tenax, quod sanctè utiliter, insipienterque factum esset, si Presbyter, ex munere suo, Pœnitentiarum pas etiam occultas, publicare debuisset. igitur manifestè falsum, quod ex Tappero, dano, & Pamelio dicebas, eam nempe prædicti Presbyteri Pœnitentiarum provinciam

ut audita in Confessione ad Episcopum defer-
ret. Et sanè si hoc fuisset hujus Pœnitentiarii
monus, Sacerdos ille Pœnitentiarius, qui Con-
stantinopoli, celebris illius matronæ confessio-
nem excepit, Nectarium de Mulieris sacrilegio
monuisset, quod ille non fecit, sed ipse, Episcopo
penitus inconsulto, sententiam dixit, & pœni-
tentiam publicam imposuit. Ex quo facto col-
ligitur, non fuisse ubique receptam eam legem,
ut Pœnitentiarii Sacerdotes Episcopum consu-
lerent, priusquam imponerent pœnitentiam.
Ubi verò ille mos receptus fuit, tunc solum
Pœnitentiarii Sacerdotes Episcopum adibant, **II.**
tanquam arbitrum publicæ Pœnitentiæ, vel ad
eum Pœnitentem mittebant, cum delictum
atrox erat & publicum, ut patet ex eo Hincma-
ri Remensis edicto ad suæ diocesis Parochos,
quod recitat Sirmondus in hist. pœnit. publ. cap.
6. Est autem hujusmodi. *Unusquisque Sacer-*
dos maximam providentiam habeat, quatenus
si forte in Parochia sua publicum homicidium,
aut adulterium, sive perjurium, vel quodcun-
que criminale peccatum publicè perpetratum
 fuerit, statim, si auctorem facti, vel consentien-
tem adire potuerit, hortetur eum, quatenus ad
pœnitentiam veniat coram Decano, & Compres-
byteris suis, & quidquid ipsi inde invenerint,
vel egerint, hoc comministris nostris, Magistris
suis, qui in civitate consistunt, innotescat; ut
T 3 *infra*

infra quindecim dies, ad nostram presentiam, si intra Parochiam nostram fuerimus, veniat. Et juxta traditionem Canonum publicam penitentiam cum manus impositione accipiat.

12.

Alter locus, illustrior præcedenti, est ea de lebris S. Leonis primi epistola ad Episcopos per Campaniam, Samnium, & Picenum constitutos, quam recitavimus disp. 6. n. 18. Ibi enim Sanctissimus Pontifex disertis verbis damnamus istam, quam tu dicis, fuisse Ecclesiæ veteris consuetudinem, publicandi Pœnitentium occultâ delicta; eamque dicit paulo antè sibi nonuisse, quamvis illæ provinciæ parùm à Urbe distarent. Fuit igitur res nova, reprobata ac statim extincta. Rursus eam vocat *improbabilem consuetudinem, illicitam usurpationem, presumptionem contrariam regulæ Apostolicæ*, non igitur ea fuit Ecclesiæ consuetudo, sed aliquorum deflectentium à regulis Apostolorum, qui hujus sacri sigilli leges à Christo sanctæ Ecclesiæ docuerunt, unde ibidem bene colligit idem Pontifex, sufficere confessionem secretam, non enim ea semper sufficeret, si nunquam Confessario liceret, suo jure Confitentia scelera revelare. Igitur ab ipso tempore Apostolorum usque ad Leonem, inviolatum fuit in Ecclesiâ Confessionis sacramentalis sigillum, ergo etiam postea, tum quia nunquam Ecclesiæ recessit à Regulis Apostolorum, tum, quia

quod habet argumentum vestra sententia, à prioribus seculis petitur. Cum ergo probaverim priorum temporum Ecclesiam à Regulis Apostolicis non deflexisse, nec deflexisse credenda est Ecclesia temporum posteriorum.

Quod ex Petro Damiani narraſti, adeò 13. mihi non obest, ut proſit. Non enim æger ille Monachus applicuiſſet ſibi Confeſſarium, *quæque in aures, ſubmiſſâ voce, peccatum ſuum confeſſuſſet*, ſolicitus, ne ab adſtantibus audiretur, ſi tunc Confeſſariis licuiſſet audita à Pœnitentibus prodere, ac publicare. Certè id licere non putavit Petrus Damiani, vir doctiſſimus, quiſque (refert Card. Bellarminus de Pœnit. lib. 3. cap. 10.) in ſerm. de S. Andrea loquens de Sacerdote Confeſſario, *Videat (inquit) ne aliquam de his, quæ ſub ſignaculo Confeſſionis accepit, aliquam faciat mentionem.*

D. R. Cur ergo Petrus factum narrans, loquacioris Monachi ſacrilegium non damnat?

D. D. Quia ille non erat damnandi locus. Erat enim aliud illius epiſtolæ argumentum.

D. R. At incredibile prorsus eſt, Monachum illum auſurum prodere Petro Damiani, homini rigidiſſimo, quæ audierat in Confeſſione, ſi putaret, id eſſe ſacrilegium. Non putavit ergo.

D. D. Quid inde?

D. R. Ergo ea tunc erat Ecclesiæ persuasio, posse sine delicto revelari saltē in generalia scelera Pœnitentium.

D. D. Nego consequentiam. Non enim in uno Manacho rota claudebatur Ecclesiæ persuasio, sed in illius Monachi; qui non admodum doctus, putavit satis esse species delictorum reticere, cum ille religiosissime fecit, vel minus arctare sigilli legem, postquam Pœnitens è vita removit, æger enim Monachus obierat, cum ejus confessionem prodidit. Nec dubito, quod in istis circa millesimum (ea enim fuere infelicia tempora Ecclesiæ tempora) in absurdas circa confessionem opiniones abiisse. Quare mirum non est, quod post ea tempora, tam sæpè Pontifices, & Concilia monuerint Confessarios, ut sacrum sigillum custodiant, cum præsertim jam ceperat frequentius usurpari auricularis, & secreta Confessio, ac proinde frequentius jam esset in jus sacrilegii committendi periculum. Ex eadem ratione, ex eo tempore frequentius monuerunt Patres, ne pro delictis occultis imponeretur hujusmodi pœnitentia, ex qua delictum ipsum cognosci possit. Quod genus pœnitentiae nunquam ab Ecclesia impositum fuisse, ostendi disp. 7.

D. R. Adhuc tamen eruditi repugnant.

repugnaret, ut arbitror, Morinus. Ut enim, multa eius argumenta solveris, non videris sol-
 14.
 velle precipuum, quod ille petit ex ea veteris
 Ecclesiae consuetudine suspendendi, vel depo-
 nendi Clericum pro aliquibus delictis, quamvis
 clanculum ea perpetrasset. Ea enim tua re-
 sponsio non semel tradita, quod ea Clerici su-
 pensio, vel depositio Censura quaedam esset,
 aut poena Censurae similis, non autem poeniten-
 tia sacramentalis, Morino visa est prorsus in-
 utilis primò, quia adhuc verum est, quod prae-
 cipue ipse intendit, nempe Ecclesiam antiquam
 pro occulto delicto poenam publicam Clericis
 imposuisse, & quidem talem, ex qua facilius de-
 reuerenti poterat in cognitionem delicti occulti,
 quam ex quavis poenitentia Laico imposita,
 cum esset inusitatum, quod Sacerdos sese mune-
 re suo, vel gradu sponte abdicaret, ergo si
 vetus Ecclesia eam poenam Clericis clam delin-
 quentibus imposuit, potiori jure poenitentiam
 publicam Laicis, clanculum in quaedam crimina
 impositis, imposuit, nam si delinquentis *honori,*
forma consulendum fuit, id sanè potius factum
potuit Clericis, quam Laicis. Secundo, quia
 poenitentia publica fuit quaedam Censura, id est,
 vere, & substantialiter excommunicatio, ergo
 si potuit Ecclesia censuram infligere pro occulto
 delicto, potuit etiam pro eo poenitentiam pu-
 blicam imponere. Tertiò, quia in veteri Eccle-

T §

fiâ

siâ non fuit ea distinctio fori interni ab externo
 ea igitur poena depositionis, vel suspensionis
 fuit Clerico inflicta in foro interno, ergo quæ
 doquidem pœnitentia publica fuit, eaque infl
 cta pro occulto delicto, colligitur manifeste
 veterem Ecclesiam pro delictis etiam occultis
 pœnitentiam publicam in foro sacramentali
 imposuisse. In hunc fere modum Morinus testatur
 fere libro 5. & præsertim cap. 11. & cap. 26.
 lib. 1. cap. 10.

15. D. D. Sed, si vera sunt hæc, jam falsum
 est, quod idem Morinus toto cap. 19. lib. 5.
 docet, nempe, *Ecclesiam continuâ traditione
 ab Apostolis accepisse, Confessionis sigillum
 quam esse resignandum.* Et quidem, nisi
 aliis argumentis mihi constaret hujus Doctri
 nis sincerissima fides, & singularis pietas, dis
 rem, voluisse eum Lectoribus illudere, scilicet
 que doctrinæ errores intermiscere. Quæ enim
 ratione ista duo cohæreant, *Ecclesiam continuâ
 traditione ab Apostolis accepisse, Confessionis
 sigillum nunquam esse resignandum;* & simul
 eandem Ecclesiam publicasse, saltè in genere
 prædictas pœnitentias depositionis, & suspensionis
 Pœnitentium occulta delicta, quod non uno
 bri capite probare curavit, ut illud primum
 toto fere libro 5. ut ipse idem dixisti. Igitur
 si primum est verum, ut absque dubio est, non
 quit esse verum etiam alterum.

Ad argumentum propositum, iterum ne-
 go, quod negavi disp. 7. fuisse Clericum in foro
 conscientiae mulctatum poenâ depositionis, seu
 suspensionis. Igitur deponeretur quidem, vel
 suspendebatur Clericus pro aliquo occulto de-
 licto, ut modò etiam fit, non tamen per senten-
 tiam prolatam à Confessario, & ex notitia de-
 licti habitâ ex ipsa Clerici Sacramentali Con-
 fessione, sed vel per sententiam prolatam à Cle-
 rici Superiore in foro externo, ex notitia delicti
 habitâ extra Sacramentalem Confessionem, vel
 facto ipso, ut modò incurritur poena censuræ,
 quæ proindè duplex est, alia sententiæ ferendæ,
 quæ incurritur post Judicis sententiam, alia latæ
 sententiæ, quæ facto ipso incurritur, adeoque
 ante sententiam Judicis, ex eo, quod fiat id, quod
 à lege sub ea poena prohibetur. Posse autem
 in foro externo puniri publicâ poenâ occultum
 delictum, est indubitatum, ut dixi disput. 7.

Hinc ad primam probationem respondeo, 17.
 quod si Morinus id præsertim intendit, nempe,
 Clericorum etiam occulta delicta fuisse ab Ec-
 clesiâ poenâ publicâ castigata, operam perdit;
 non enim id modò quæritur, an Ecclesia palam
 punierit clanculum commissa, sed an id fecerit
 in foro secreto Poenitentiae. Quod si ex pri-
 mo colligit, potuisse fieri ab ea etiam hoc alte-
 rum, ostendit, sibi non esse satis perspectam na-
 turam, & institutionem Confessionis Sacramen-
 talis

talis, quæ ea est, omnium Theologorum iudicio, ut delicta, per ipsam solam cognita, aliis manifestari, aut indicari nullo prorsus modo, adeoque nullo aut verbo, aut facto possint. Si enim semel admittatur aliquis casus, in quo hæc manifestatio, aut indicatio liceat, facile multis susse huiusmodi putarentur, vel saltè talimè Fideles suspicarentur, ne suus casus cerneretur à Confessario esse ille, in quo revelare liceat, quæ suspicio redderet plerisque peccatoribus præceptum confitendi adeò arduum, & odiosum, ut vix ullus Confessionem rite obsequeretur, quod profectò colligitur ex ingenti difficultate, quâ modò Peccatores detegunt Confessorum peccata suas, quamvis hæc prodi in nullo unquam casu possint. Ergo si scirent, detegi eas potest insuperabilem propemodum difficultatem præceptum Confessionis haberet, qualem continere non debet ullum præceptum, nec communis occasio ruinæ, & multò minus illud quod Christus imposuit, dum Sacramentum Confessionis singulari in nos benevolentia, & misericordia instituit. Est igitur asserendum, prædictum Sigillum esse omninò irrefragabile. Quod optimè Navarrus sic ratiocinatur super c. 18. *Sacerdos de pœnit. dist. 6. num. 118.* *Nam si mali adeò grave occurrere potest, quo non minus gravius & pejor Ecclesie Christiana, Confessionem Christianis exosam fieri, & abominabilem*

At simul ac concesserimus Confessionem contrā
 confitentis voluntatem revelari posse, exosa fiet
 illa, & toti Ecclesie molesta, ergo obnullam cau-
 sam id fieri potest. Ex quo eodem principio
 colligit Card. de Lugo de Pœnit. disp. 23. sect.
 1. num. 97 non solum non posse Confessarium
 revelare directè, vel indirectè peccata pœniten-
 tis, sed nec uti notitiā habitā ex Confessione
 cum ullo gravamine, aut damno Pœnitentis, in
 honore, fortunis, muneribus, officiis &c. Quare
 et cujusdam vestri Doctoris propositio, *Scien-
 tiā ex Confessione acquisita uti licet, modò fiat
 sive directā, aut indirectā revelatione, & gra-
 vamine Pœnitentis, nisi aliud multò gravius ex
 non usu sequatur, in cuius comparatione prius
 meritò contemnatur, fuit Romæ ann. 1682.
 sapientissimè proscripta, quatenus admittit
 ipsam dictā scientiā cum gravamine pœnitentis.*

Ex his patet, nullam vim habere illud
 Morini argumentum, petita ex eo, quod si Ec-
 clesia potuit non consulere famæ Clerici, ipsum
 suspendendo propter occultum delictum, unde
 ille infamabatur, à fortiori potuit non consulere
 famæ, & honori Laicorum; adeoque eos dam-
 nare, etiam propter occulta delicta ad publicam
 penitentiam, quæ minus Laicum infamabat,
 quam ea suspensio Clericum infamaret. Nam,
 vel loquitur de Ecclesia puniente in foro inter-
 no, & neutrum facere potuit; vel loquitur de
 Eccle-

Ecclesiâ puniente in foro externo, & utrumque
facere potuit, facitque aliquando.

19. At cur Ecclesia potest in foro externo propter
occultum delictum poenam infligere, quæ quæ
famatur; non potest id facere in foro interno?

Quia illud primum nulla lege prohibetur
Ecclesiæ, imò nec ulli legitimo Principi. Hoc
autem alterum vetitum fuit à Christo Domino
qui sic instituit hoc Sacramentum, ut ex eo non
infamia, nullumque damnum redundaret in
Pœnitentem.

20. Ad secundam probationem, quæ dicitur
publicam pœnitentiam fuisse veram Censuram
nempe *verè, & substantialiter Excommunicatio-
nem*, respondeo, id esse manifestè falsum
nec posse asseri à non ignorante quid publica
Pœnitentia fuerit, quæque fuerit, & sit ea Ex-
communicatio, quæ appellatur Censura; hoc
enim non est sola privatio Communionis E-
ucharistiæ (quam poenam certè continebat po-
blica pœnitentia) alioquin Confessarius et
iusta causa Pœnitenti Communionem Euchar-
isticam pro certo quodam tempore interdicens
Pœnitentem excommunicare diceretur, sed
est etiam privatio civilis Communionis, ali-
rumque bonorum, quibus certè publicus Pœ-
nitens non privabatur, hinc Sylverius Papa, qui
anno 535. regebat Ecclesiam, apertè excommu-
nicatos à Pœnitentibus discriminat hoc suo de-
creto

creto, cuius meminit Burchard, lib. 5. cap. 19. & Ivo decreti part. 2. cap. 29. *Singulis diebus Dominicis in Quadragesima, prater hos, qui excommunicati sunt, & prater illos, qui in publica Penitentia sunt, Sacramenta Corporis, & Sanguiinis Christi sumenda sunt.* Rursus Censura, communi Canonistarum, Theologorumque veterum, & recentiorum suffragio, infligitur impoenitentibus, seu contumacibus, at publica poenitentia imponi debebat Poenitentibus. Item publica Poenitentia, ut ex innumeris Patrum & Conciliorum textibus constat, petebatur plerumque, & quidem sumis precibus, tanquam beneficium, tunc aliqui dicebantur habere jus ad Poenitentiam, aliqui non, & ad primam dabatur jus, non autem ad secundam. E contra, nemo unquam poenitentem excommunicari, suspendi, aut interdici: nec Censura fuit unquam habita loco beneficii, aut commodi, ad quod jus haberetur. Tandem censuræ finis est rei poenitentia, seu resipiscencia, ut loquuntur, at Poenitentia finis est peccati, seu poenæ debitæ pro peccatis remissio, hinc censura tolli statim debet, ac reus resipiscit, ac proinde certam, ac definitam durationem non habet; nec infligitur, ut certo aliquo tempore perseveret, secus poenitentia, quæ imponebatur tanto ac certo tempore duratura, ex gr. toto triennio, quinquennio, septennio duratura, licet postea pro merito Poenitentis corri-

corriperetur. Quis non miretur hæc tam divi
à viro tam erudito confundi?

21.

Verum quidem est, in aliquibus excom-
municatos cum publicè poenitentibus com-
nisse, nam ut illi, ita hi, initio præsertim poe-
nitentiæ mysteriis Divinis, cum celebrabantur, ab-
esse non poterant, & rursum utrique jure Ob-
tationis, & Communionis privabantur, & na-
tri jus dicere poterant. Sed si quæcunque
aliquibus similia sunt, eadem essent, jam omnia
idem forent.

22.

Ad tertiam probationem, petitam ex
quod in veteri Ecclesiâ fuerit unum tantum fo-
rum, respondeo, eam peti ex falso, ut er-
manifestus, qui inde inferitur, ostendit.
enim unicum fuit in Ecclesia veteri forum, ali-
lus fuit in ea usus Sacramentalis Confessionis,
quod probo sic. In Ecclesia veteri fuit absque
dubio forum externum, quod internum non
fuit, ergo si in ea fuit unum tantum forum
externum solum fuit, ergo non fuit in ea forum
sacramentale, quod internum est. Quod
tem fuerit in Ecclesia veteri forum externum
quod internum non fuit, ostenditur primo
terribili illâ Divi Pauli sententia, qua Corinthi-
um, hominem incestuosum, tradidit Satanæ.
Eam quippe tulit Paulus absens, & in hominem
non accusantem se, sed accusatum, adeoque
non tanquam Confessarius, ergo non in foro
interno

interno, sed in solo foro externo, adeoque in foro externo, quod internum non fuit. Ostenditur secundo, ex tot Conciliorum, Episcoporumque decretis, poenas statuentibus, quibus afficerentur impoenitentes, & contumaces, quæ ad aliquod forum pertinent; non ad internum, ad quod utpote forum poenitentiae, pertinere non possunt impoenitentes, ergo ad forum externum, quod internum non fuit. Ostenditur tertio ex tot aliis eorundem decretis, seu canonibus, quibus statuitur, ut severius puniantur denunciati, & convicti. Quis autem dicat, denunciationem, & punitionem Rei negantis, seu sponte non confitentis, & aliorum testimonio convicti, pertinere ad forum internum, in quo nemo accusatur ab altero, nemo contra alterum testatur, nemo convincitur, ac tandem nemo punitur, nisi sponte confessus? ergo pertinebant ad forum externum, quod internum non erat. Ostenditur quarto illis omnibus argumentis, quibus ipse in decima disputatione probasti, fuisse aliquando reos coactos subire poenitentiam, adeoque per vim fuisse ab Episcopis comprehensos, carceri mancipatos, flagellis catos. Quis autem dicat, has actiones violentas, quæ certè fiebant ab habente jurisdictionem & forum, pertinuisse ad forum internum, & voluntarium, factasque ab Episcopis fuisse, tanquam Confessariis? ergo pertinebant ad

U forum

forum externum, quod internum non erat, ergo fuit in Ecclesia veteri forum externum, quod internum non fuit, ergo si in ea unicum tantum forum, solum externum fuit, ergo id verum est, quod dicit Morinus, non fuit in ea forum sacramentale, quod internum est. Sed hoc, salvâ fide, dici non potest, ergo fallum est, quod in Ecclesia veteri fuerit unum tantum forum, sed verè duplex fuit, externum unum, alterum internum.

23. Nec facit, quod omnia dirigerentur à Episcopis ad poenitentiam, & curationem delinquentis; quòdque Poenitens, dum tandem reconciliabatur, absolveretur simul (ut putat Morinus) à peccatis, & à quibuslibet poenitentibus. Nam etiam modò Censuræ infliguntur ab Episcopo intendente resipiscentiam, & curationem delinquentis, & rursus subinde idem Sacerdos Poenitentem à censuris, & peccatis in foro sacramentali absolvit, nec tamen unicum modum Ecclesiæ forum est, censuras infligens, & poenitentiam imponens, à censuris, & à peccatis absolvens.

24. Satis per hæc Morino responsum est, quod Censuræ, veteris Ecclesiæ Confessarios, non verbo, nec factò, signòque ullo confessionis sacramentalis sigillum resignasse, adeoque pro delictis occultis nec suspendisse unquam Clericos, nec publicam Laicis poenitentiam irrogasse, idque

Idque esse adeò verum, ut mirer, negari ab eo potuisse, qui Sacramenti Pœnitentiæ institutionem, & veteris pœnitentiæ disciplinam non ignoravit, quorum neutrum satis perspectum habetis, quicumque estis rigidi Doctores. Illud autem primùm ignoratis præsertim, hinc reliqui errores. Sacramentum Pœnitentiæ videlicet vobis fingitis aliud ab eo, quod Christus instituit, hinc aliam ab eâ, quæ viguit, fuisse putatis veteris Ecclesiæ in administrando hoc sacramento disciplinam; hinc illæ calumniæ, quas hæcenus dissicere curavi, hinc (uno verbo) totus Rigorismus vester, cujus illud unicum, seu præcipuum remedium est, ut primum illum errorem, ex quo hoc malum oritur, deponatis, ac probè intelligatis, voluisse Christum Dominum, ut Sacramentum pœnitentiæ sit sacramentum misericordiæ, Sacramentum mortuorum, id est, peccatorum, & rursus Sacramentum tisdem necessarium. Ex eo, quòd est Sacramentum Misericordiæ, & condonationis, non debet rigidè, sed misericorditer ministrari. Ex eo quòd est Sacramentum mortuorum id est, peccatorum, debet infirmis, & imbecillis accommodari. Ex eo, quòd est Sacramentum omnibus peccatoribus necessarium, non debet ulli peccatori, rite petenti, denegari, aut facile differri. Ex eo quoque, quòd est omnibus necessarium, exosum reddi non debet, ac nimis

U 2

difficile,

difficile, ergo nec publica latentium peccatorum confessio, aut poenitentia præcipienda est, nec asperior, aut longior plurium annorum poenitentia injungenda, nec demum peccata, ex confitentibus audita, prodenda sunt unquam, aut indicanda. Ergo nihil horum fecit vetus Ecclesia, quæ errare non potuit, ac proinde calumniæ sunt illæ, quas primâ hac mei Opera parte discere curavi. Ergo (quod probandum mihi erat altera parte) non errat præsens Ecclesia, quæ nihil horum facit, quæque benignior quidem est veteri Ecclesia, sed ei nihil contraria, ut nihil contraria est institutioni benignissimi Sacramenti.

F I N I S.

IN.